

De Limburgzegel

Enkele curieuze aspecten van deze uitgifte

Op 2 oktoberj . l .werd in zowel België (13 frank) als Nederland (75 cent) een zegel uitgegeven ter herdenking van het feit dat 150 jaar geleden het Verdrag van Londen werd geratificeerd. Dit verdrag regelde onder meer de grens tussen Nederland en het 9 jaar eerder afgescheiden België en resulteerde in de opsplitsing van de provincie Limburg in een Belgisch en een Nederlands gedeelte. De meesten spreken dan ook van de Limburgzegel, en niet van bij voorbeeld de Londenzegel.

Het eerste merkwaardige aspect, van deze uitgifte is dat PTT Post is afgeweken van de gewoonte van de laatste jaren om een zegel op een dinsdag in omloop te brengen. Dit gebeurde om de uitgifte af te stemmen op de Belgische datum van uitgifte (maandag 2 oktober 1989). Als mogelijk bewijs dat deze beslissing van PTT Post betrekkelijk kort vóór de oorspronkelijk geplande datum is genomen, is de volgende mededeling op de onderste velrand, onder de zegels 91 tot en met 96:

Aanvang Verkoop: 3 oktober 1989

Een tweede aspect is eerder als uniek dan als curieus te bestempelen: de zegel was in voorverkoop verkrijgbaar, gedurende slechts één dag op maar één plaats in Nederland. De dag was 30 september 1989, de Nederlandse plaats was het Gouvernementsgebouw in Maas-

tricht. De Belgische tegenhanger was op die dag verkrijgbaar in de plaats Hasselt. In Maastricht kon men de zegel laten voorzien van een speciaal stempel, eventueel op envelop (speciaal of gewoon) of briefkaart (overfranking!).

Dit brengt ons op een derde aspect, dat heeft geleid tot een aantal kunstgrepen van de Nederlandse PTT. Het betreft namelijk het gegeven dat de zegel op 30 september 1989 nog niet geldig was voor frankering! De speciale afstempeling op 30 september 1989 in Maastricht is, strikt postaal genomen, van weinig betekenis omdat poststukken met dat stempel niet echt hebben "gelopen". Het woord 'maakwerk' komt dan ook al snel in gedachten.

Voorzien van twee brieven met daarop reeds een Limburgzegel toog één van ondergetekenden op die bewuste zaterdagmiddag naar het postagentschap in het filiaal van V&D in Maastricht, om te proberen in het bezit, te komen van echt "gelopen" poststukken met een afstempeling van 30 september 1989. Beide brieven werden voor aangetekende verzending aangeboden. De lokettiste begon vervolgens beide brieven 'bij te frankeren' met f 6,25.

Pas bij het afstempelen van de bewijzen van aantekening begon de lokettiste te twijfelen. Een seconde later werd alle hoop de bodem ingeslagen met de mededeling dat er een richtlijn was uitgevaardigd door de PTT, dat een eventueel voor frankering bestemde Limburgzegel onder geen enkele voorwaarde eerder mocht worden afgestempeld dan de datum van uitgifte, dus niet eerder dan 2 oktober 1989. Het aanbod om de brieven dan maar 'over te frankeren' met nog eens 75 cent aan 'gewone' zegels mocht niet baten.

Omdat de zegels van de bijfrankering al op de brieven zaten en de bewijzen al waren gestempeld (MAASTRICHT - VROOM & DREESMANN, 30.IX 89 - 17, 2), bleef er maar één ding

Zorgvuldig bewaren

Bewijs van terpostbezorging van een aangetekend stuk
 Invullen met inkt.
 Wijzigingen maken het formulier ongeldig.

Naam geadresseerde
M. v.d. Water

Plaats van bestemming
Nijmegen

Bedrag aangegeven waarde (zie keerzijde)   Bedrag van de verrekening

Nummer *302*   Dagtekeningstempel

Gewicht

Aangenomen door *[Handwritten Signature]*

P 2201 - 81208   ptt post b.v. reg. nr. 124700 k.v.k. 's-gravenhage

Bewijs van aantekening, nr. *Maastricht*
 d.d. *30 september 1989*

over: akkoord gaan met aanbieding van de brieven op 30 september 1989 en genoeg nemen met verdere postale verwerking op 2 oktober 1989, de eerste dag dat de Limburg-zegel voor frankering geldig was en dus mocht worden afgestempeld. Beide brieven dragen inderdaad het stempel:

MAASTRICHT - VROOM & DREESMANN
- 2. X 89 - 17
2

Die nadruk op 2 oktober 1989 blijkt ook uit een ander poststuk met daarop het volgende etiket, van PTT Post:

Bezorgen op maandag 2 oktober

Aangetekende brief, nr. 322, Maastricht d.d. 2 oktober 1989

Dit poststuk bevatte de Limburgzegels voor een abonnee van de Filatelistische Dienst. Met het etiket werd benadrukt dat de zegels niet vóór 2 oktober gebruikt moesten kunnen worden.

De merkwaardige aspecten van deze uitgifte en de handelwijze van PTT Post leiden al gauw tot een aantal vragen, bij voorbeeld de volgende:

- in hoeverre is PTT Post afgeweken van eigen voorschriften?
- wat zou er in bovenstaande situatie zijn gebeurd met een (aangetekende) expresse-brief?
- wat is het nut van een dergelijke voorverkoop wanneer dit in principe leidt tot filatelistisch leuke, maar postaal 'on-echte' afstempelingen, om nog maar te

Poststuk van de Filatelistische Dienst te Groningen, met aanwijzing over datum van bezorgen

zwijgen over een nogal afwijkende postale verwerking van stukken waarbij een juiste en duidelijke vermelding van datum van aanbidding van essentieel belang is? Het nut van voorverkoop in het algemeen is te zorgen dat de handel en verzamelaars rustig hun FDC's kunnen klaarmaken. In Nederland worden alleen aan een bepaald aantal handelaren zegels al vóór de officiële dag van uitgifte geleverd (Bron: Filatelie Encyclopedie).

JAC SPIJKERMAN

KLAAS VAN BAARDWIJK